

Dosarul nr. 1ra-2177/21
1-18184326-01-1ra-03122021

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Plămădeală Ghenadie, Toma Nadejda,
 Țurcan Anatolie, Cobzac Elena

Judecând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către avocatul *Dragoș Chetraru* cu inculpatul *Luchianeț Anatolii*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2021, în cauza penală de învinuire a lui

Luchianeț Anatolii xxxxxx, născut xxxxxx,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal.

Termenii de examinare:
prima instanță: 11.09.2018 – 23.10.2019;
instanța de apel: 10.01.2020-21.09.2021;
instanța de recurs: 03.12.2021 – 14.06.2022.

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 23 octombrie 2019, *Luchianeț Anatolii* a fost achitat de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Totodată, a fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că potrivit rechizitoriului, *Luchianeț Anatolii* a fost învinuit că la 03 iunie 2017, în jurul orelor 02:20 min, urmărind scopul păstrării substanțelor narcotice, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale a dobândit în circumstanțele nestabilite de către organul de urmărire penală substanță narcotică marijuană, în cantitate de 2,31 grame.

Ulterior, *Luchianeț Anatolii*, fiind escortat la IP Buiucani, mun. Chișinău, situat pe adresa mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor, 12, în urma solicitării de a preda benevol toate bunurile pe care le are asupra sa, acesta a scos din buzunar un pachetel din polietilenă în care se afla o substanță de culoare verde cu miros specific, care a fost ridicată de la cel din urmă. Conform Raportului de constatare tehnico-științifică nr.34/12/1-R-3848 din 14.07.2017 s-a stabilit că masa vegetală uscată și mărunțită de culoare verde-cafenie cu miros specific, ridicată la 03.06.2017 de la *Luchianeț Anatolii* în incinta IP Buiucani, mun. Chișinău

reprezintă marijuană (în stare uscată) în cantitate de 2,31 grame, care se atribuie la substanțe narcotice. Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23.01.2006 cantitatea substanței narcotice (marijuana uscată) cu masă totală de 2,31 grame constituie cantități mari.

Astfel, *Luchianeț Anatolii* a fost învinuit de către organul de urmărire penală că prin acțiunile sale a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (2) Cod penal, după indicii calificativi – *”circulația ilegală a drogurilor, fără scop de înstrăinare, adică păstrarea drogurilor, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare”*.

3. Nefiind de acord cu sentința, *procurorul* a declarat apel, prin care a solicitat casarea totală a acesteia, rejudicarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care *Luchianeț Anatolii* să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin. (2) Cod penal la 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu dispunerea încasării din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în suma de 345 lei.

În motivarea cererii de apel, *procurorul* a menționat că:

- în dispozitivul sentinței s-a dispus achitarea inculpatului de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(2) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, însă în descriptivul sentinței prima instanța s-a limitat doar să enumere în parte fiecare element al componenței de infracțiune prevăzute de art. 217 Cod penal, cu descrierea sumară a acestora, fără a efectua o analiză amplă a circumstanțelor de fapt, sub aspectul fiecărui element al acestei componente de infracțiune în parte, astfel încât să fie clar care element anume al acestei componente de infracțiune lipsește.

Astfel, se constată că, dispozitivul sentinței atacate contravine conținutului părții descriptive a acestei sentințe, or, prima instanță la adoptarea sentinței a introdus niște formulări prin care pun la îndoială nevinovăția inculpatului *Luchianet Anatolii*;

- la pronunțarea sentinței, prima instanță a reținut doar argumentele prezentate de către apărare, ignorând cu desăvârșire argumentele expuse de către acuzare, adoptând astfel o poziție unilaterală și vădit părtinitoare față de părți, pronunțând astfel o sentință ilegală și contrară legii;

- prima instanță a constatat că, potrivit Raportului colaboratorului BRO, *Diaconu Ion*, a fost efectuată o percheziție corporală fără a fi întocmite careva acte procesuale, însă la acea etapă de documentare a faptei comise de către *Luchianeț Anatolii* nu persista o bănuială rezonabilă de comitere a unei careva infracțiuni, ca urmare s-a purces la examinarea acestor acțiuni prin prisma normelor Codul contravențional;

- potrivit prevederilor art. 429 alin. (2), lit. b) din Codul contravențional, percheziția corporală și ridicarea obiectelor și documentelor se pot efectua fără ordonanță specială și fără autorizația judecătorului de instrucție, dacă există motive rezonabile pentru a presupune că una dintre persoanele care se află la locul efectuării percheziției sau ridicării ascunde asupra sa obiecte sau documente care pot avea importanță pentru justa soluționare a cauzei. Prin urmare, la efectuarea ridicării substanțelor narcotice de la inculpatul *Luchianeț Anatolii*, nu au fost admise careva abateri de la lege, nefiind necesar întocmirea acestor acte procesuale, or, la baza ridicării acestor substanțe era suficient întocmirea ordonanței și procesul verbal de ridicare;

- argumentele primei instanțe precum că efectuarea acțiunii de urmărire penală, ridicarea de obiecte, este posibilă de efectuat doar după pornirea urmăririi penale sau eventual al unei proceduri contravenționale, nu sunt statuate expres în

Codul de procedură penală, ori în alt act cu caracter obligatoriu, iar faptul omiterii de către prima instanță a indicării exacte ale actului normativ în care este înscris argumentul sus menționat denotă o atitudine incorectă a instanței de judecată față de părți, or, în așa mod instanța a trecut sub tăcere faptul dat, încercând astfel să inducă în eroare părțile, ca într-un final să pronunțe o sentință de achitare;

- este nemotivat argumentul înaintat de către apărare și ulterior reținut de către instanța de judecată precum că, Luchianeț Anatolii nu a fost asigurat cu un apărător și un interpret la momentul depistării drogurilor asupra sa, or la acea etapă, inculpatul nu avea o careva calitate procesuală și nici nu a solicitat acest lucru, fapt pentru care agentul constatator nu a fost obligat să îi asigure prezența acestora;

- este nefondată argumentarea primei instanțe, precum că în procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor din 03.06.2017, lipsește semnătura lui Luchianeț Anatolii, fiind efectuată mențiunea că, dânsul refuză să semneze, întrucât potrivit prevederilor art. 430 alin.(5) Codul contravențional, refuzul proprietarului sau posesorului obiectului sau documentului de a semna procesul-verbal, se consemnează de martorii asistenți, or din materialele cauzei penale rezultă că, procesul verbal de ridicare a fost semnat de către colaboratorul BRO, Diaconu Ion, care în respectivele circumstanțe poate fi asimilat unui martor asistent;

- instanța de fond a menționat că, ridicarea de obiecte pe timpul nopții este interzisă cu excepția cazurilor de contravenție flagrantă în lipsa unei hotărâri întemeiate prin care a fost dispusă ridicare, însă a omis să constate că însăși faptul depistării în stare neadecvată a inculpatului Luchianeț Anatolii, care avea un comportament agresiv constituie faptul unei contravenții flagrante, iar ordonanța în baza căruia fost întocmit procesul verbal de ridicare constituie însăși hotărârea în temeiul în care a fost efectuată ridicarea substanțelor narcotice depistate asupra sa;

- instanța de fond a menționat că, la materialele cauzei penale lipsește careva informație privind informarea părților despre dispunerea expertizei, fără a reține că în conformitate cu prevederile art. 145 alin.(1) Cod penal, informarea părților despre efectuarea expertizei se face cu scopul de a modifica careva întrebări ori a formula noi întrebări. Așadar, prin dispunerea efectuării expertizei chimice pe dosar inculpatului Luchianeț Anatolii nu i-au fost încălcate careva drepturi, or în ipoteza în care acesta nu era de acord cu concluziile constatate, urma să solicite organului de urmărire penală efectuarea unei alte expertize și să formuleze alte întrebări suplimentare;

- este neîntemeiată argumentarea instanței de fond precum că, la materialele cauzei penale nu există o ordonanță de numire a expertizei, or agentul constatator în persoana inspectorului de sector, Chirca Nichifor, care a depistat drogurile la Luchianeț Anatolii și care ulterior au fost ridicate prin ordonanță și proces-verbal de ridicare, nu avea statut de ofițer de urmărire penală și respectiv nu avea dreptul să dispună prin ordonanță numirea expertizei chimice în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală;

- de către instanța de judecată au fost ignorate cu desăvârșire și probele prezentate de către acuzator și examinate în cadrul instanței de judecată, probe care demonstrează pe deplin vinovăție inculpatului Luchianeț Anatolii în comiterea faptei încriminate și anume: declarațiile martorului Diaconu Ion; declarațiile martorului Andronic Andrei; declarațiile martorului Cozac Alexandr; declarațiile martorului Chirca Nichifor; conținutul procesului-verbal de ridicare din 03.06.2017; conținutul procesului-verbal de constatare din 08.06.2017; conținutul

procesului-verbal de ridicare din 07.08.2017; conținutul procesului-verbal nr. 6198 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului; conținutul raportului de constare tehnico-științifică nr. 34/12/1-3848 din 14.07.2017, probe concludente pe caz.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2021, a fost admis apelul procurorului, casată total sentința primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Luchianeț Anatolii a fost liberat de răspunderea penală în baza art.217 alin.(2) Cod penal, în baza art.53 lit. g) și art.60 alin.(1), lit. a) Cod penal și încetat procesul penal în baza art. 391 alin.(1), pct.6 Cod procedură penală, deoarece a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

Pentru a pronunța decizia, instanța de apel a constatat că Luchianeț Anatolii, la 03 iunie 2017, în jurul orelor 02:20 min, urmărind scopul păstrării substanțelor narcotice, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale a dobândit în circumstanțele nestabilite de către organul de urmărire penală substanță narcotică marihuană, în cantitate de 2,31 grame.

Ulterior, Luchianeț Anatolii, fiind escortat la IP Buiucani, mun. Chișinău, situat pe adresa mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor, 12, în urma solicitării de a preda benevol toate bunurile pe care le are asupra sa, acesta a scos din buzunar un pachetel din polietilenă în care se afla o substanță de culoare verde cu miros specific, care a fost ridicată de la cel din urmă. Conform Raportului de constatare tehnico-științifică nr.34/12/1-R-3848 din 14.07.2017 s-a stabilit că masa vegetală uscată și mărunțită de culoare verde-cafenie cu miros specific, ridicată la 03.06.2017 de la Luchianeț Anatolii în incinta IP Buiucani, mun. Chișinău reprezintă marihuană (în stare uscată) în cantitate de 2,31 grame, care se atribuie la substanțe narcotice, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23.01.2006 cantitatea substanței narcotice (marihuana uscată) cu masă totală de 2,31 grame constituie cantități mari.

Astfel, instanța de apel a încadrat juridic acțiunile lui *Luchianeț Anatolii* în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, după indicii calificativi – *”păstrarea drogurilor, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare”*.

4.1. În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a menționat că audiind participanții la proces, cercetând suplimentar probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc vina inculpatului Luchianeț Anatolii în săvârșirea infracțiunii imputate.

Astfel, instanța de apel a reținut, că deși inculpatul Luchianeț Anatolii nu a recunoscut vina, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate a fost confirmată prin următoarea sistemă de probe analizate și apreciate de instanța de apel prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, cum ar fi: declarațiile martorului Diaconu Ion, Afanas Alexandru, procesul-verbal și ordonanța de ridicare din 03.06.2017 prin care a fost ridicat de la Luchianeț Anatolii pachetelul din polietilenă în care se afla substanță vegetală de culoare verde; procesul-verbal de constatare din 08.06.2017; - procesul-verbal și a ordonanței de ridicare din 07.08.2017 prin care a fost ridicat de la ofițerul de sector nr. 1 al IP Buiucani, Chirca Nichifor procesul-verbal nr.6198 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului; procesul-verbal nr.6198 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului; raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-3848 din 14.07.2017, prin

care s-a stabilit că, masa vegetală uscată și mărunțită de culoare verde-cafenie cu miros specific, ridicată la 03.06.2017 de la Luchianeț Anatolii în incinta IP Buiucani mun. Chișinău reprezintă marihuană (în stare uscată) în cantitate de 2,31 grame.

În contextul în care partea apărării a solicitat achitarea inculpatului, din motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii imputate, instanța de apel a făcut o analiză a elementelor constitutive a infracțiunii prevăzută de art.217 alin. (2) Cod penal, și a notat că:

Obiectul juridic special al infracțiunii în cauză este format din relațiile sociale privitoare la circulația legală a substanțelor narcotice, psihotrope sau a precursorilor. Obiectul material sau, după caz, produsul infracțiunii îl reprezintă: 1) substanțele narcotice; 2) substanțele psihotrope; 3) precursorii; 4) plantele care conțin substanțe narcotice sau psihotrope.

În speță, obiectul material al infracțiunii îl constituie marihuana în cantitate de 2,31 gr, stabilită prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-3848 din 14.07.2017, prin care s-a stabilit că, masa vegetală uscată și mărunțită de culoare verde-cafenie cu miros specific, ridicată la 03.06.2017 de la Luchianeț Anatolii în incinta IP Buiucani mun. Chișinău reprezintă marihuană (în stare uscată) în cantitate de 2,31 grame (f.d.17-19).

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 217 Cod penal include fapta prejudiciabilă care constă într-o acțiune. Această acțiune se poate exprima prin oricare din următoarele modalități alternative: 1) cultivarea, fără autorizație, de plante care conțin substanțe narcotice sau psihotrope. 2) prelucrarea sau utilizarea, fără autorizație, a plantelor care conțin substanțe narcotice sau psihotrope. 3) elaborarea, fără autorizație, a substanțelor narcotice, psihotrope sau a precursorilor. 4) producerea sau fabricarea, fără autorizație, a substanțelor narcotice, psihotrope sau a precursorilor. 5) extragerea, fără autorizație, a substanțelor narcotice, psihotrope sau a precursorilor. 6) prelucrarea, fără autorizație, a substanțelor narcotice, psihotrope sau a precursorilor. 7) deținerea sau păstrarea, fără autorizație, a substanțelor narcotice, psihotrope sau a precursorilor. 8) eliberarea, comercializarea, distribuirea sau livrarea, fără autorizație, a substanțelor narcotice, psihotrope sau a precursorilor. 9) procurarea, fără autorizație, a substanțelor narcotice, psihotrope sau a precursorilor. 10) expedierea, fără autorizație, a substanțelor narcotice, psihotrope sau a precursorilor. 11) importul sau exportul, fără autorizație, a substanțelor narcotice, psihotrope sau a precursorilor. 13) organizarea consumului, fără autorizație, a substanțelor narcotice sau psihotrope.

La caz, s-a constatat deținerea fără autorizație a marihuanei în cantitate de 2,31 gr care conform Tabelului I. Substanțe stupefiante și substanțe psihotrope neutilizate în scopuri medicale. Lista nr. 1. Substanțe stupefiante, aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1088 din 05 octombrie 2004, se atribuie la substanțe stupefiante.

Infracțiunea de la art. 217 din Cod penal se consideră o infracțiune *formală*. Ea se consideră consumată din momentul realizării oricăreia din modalitățile care alcătuiesc fapta prejudiciabilă, indiferent de urmările prejudiciabile produse.

Latura subiectivă a circulației ilegale a substanțelor narcotice, psihotrope sau a precursorilor se caracterizează prin intenție directă. Motivele infracțiunii se pot exprima în interesul material; năzuința de a-și asigura propriul consum; năzuința de a curma suferința celor dependenți fizic de substanțele narcotice sau psihotrope; năzuința afirmării de către făptuitor a potențialului său științific etc.

În speță, se atestă năzuința lui Luchianeț Anatolii de a-și asigura consumul propriu.

Subiectul infracțiunii este: 1) persoana fizică responsabilă, care la momentul comiterii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani (alineatul (1)) sau 14 ani (alineatul (2) sau (3)); 2) persoana juridică ce desfășoară activitatea de întreprinzător - Luchianeț Anatolii la momentul săvârșirii infracțiunii avea vârsta de peste 14 ani.

Raportând la caz, circumstanțele de fapt, instanța de apel a notat că acestea s-au confirmat fără careva dubii sau neclarități, astfel că fapta infracțională de păstrarea drogurilor, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare comisă de către inculpatul Luchianeț Anatolii a fost comisă cu intenție directă, și cu întrunirea certă a tuturor elementelor constitutive ale infracțiunii date.

Argumentele primei instanțe ce au stat la baza sentinței de achitare, instanța de apel a ajuns la concluzia că la pronunțarea sentinței pe marginea cauzei penale de învinuire a lui Luchianeț Anatolii, instanța a reținut doar argumentele prezentate de către apărare, ignorând cu desăvârșire argumentele expuse de către acuzare, adoptând astfel o poziție unilaterală și vădit părtinitoare față de părți, pronunțând astfel o sentință de achitare.

Cu referire la presupusa acțiune ilegală de percheziție corporală a lui Luchianeț Anatolii, instanța de apel a menționat că la acea etapă de documentare a faptei comise de către inculpat nu persista o bănuială rezonabilă de comitere a careva infracțiuni, astfel s-a purces la examinarea acestor acțiuni prin prisma normelor Codului contravențional.

Potrivit prevederilor art. 429 alin.(2), lit. b) din Codul contravențional se menționează expres că, *percheziția corporală și ridicarea obiectelor și documentelor se pot efectua fără ordonanță specială și fără autorizația judecătorului de instrucție, dacă există motive rezonabile pentru a presupune că una dintre persoanele care se află la locul efectuării percheziției sau ridicării ascunde asupra sa obiecte sau documente care pot avea importanță pentru justa soluționare a cauzei.*

Prin urmare, instanța de apel a statuat că, la efectuarea ridicării substanțelor narcotice de la inculpatul Luchianeț Anatolii nu au fost admise careva abateri de la Lege, de vreme ce nu a fost necesar de întocmit aceste acte procesuale, or la baza ridicării acestor substanțe era suficient întocmirea ordonanței și procesului verbal de ridicare.

Cu referire la argumentul reținut de către prima instanță precum că, *atunci când asupra inculpatului Luchianeț Anatolii au fost depistate drogurile, acesta nu a fost asigurat cu un apărător și un interpret, **acuzarea reține** aceste argumente ca fiind nemotivate de vreme ce la acea etapă, inculpatul nu avea o careva calitate procesuală și nici nu a solicitat acest lucru, fapt pentru care agentul constatator nu a fost obligat să îi asigure prezența acestora.*

Cu referire la argumentul instanței de fond precum că, drogurile ridicate de la inculpatul Luchianeț Anatolii, lipsește semnătura acestuia, fiind efectuată mențiunea că, dânsul refuză să semneze, instanța de apel a considerat acest argument drept unul neîntemeiat și nefondat întrucât potrivit prevederilor art. 430 alin. (5) din Codul Contravențional menționează expres că, refuzul proprietarului sau posesorului obiectului sau documentului de a semna procesul-verbal, se consemnează de martorii asistenți or, din materialele cauzei penale rezultă că, procesul verbal de ridicare a fost semnat de către colaboratorul BRO, Diaconu Ion, care în respectivele circumstanțe poate fi asimilat unui martor asistent.

Prima instanță a menționat că, ridicarea de obiecte pe timpul nopții este interzisă cu excepția cazurilor de contravenție flagrantă, în lipsa unei hotărâri întemeiate prin care a fost dispusă ridicare, însă a omis să constate că însăși faptul

depistării în stare neadecvată a inculpatului Luchianeț Anatolie, care avea un comportament agresiv, constituie faptul unei contravenții flagrante, iar ordonanța în baza căruia a fost întocmit procesul-verbal de ridicare constituie însăși hotărârea în temeiul în care a fost efectuată ridicarea substanțelor narcotice depistate asupra sa.

Cu referire la faptul că, la materialele cauzei penale lipsesc careva informație despre informarea părților despre dispunerea expertizei, instanța de apel a denotă că în cauza dată a fost dispusă efectuarea constatării tehnico - științifice.

Astfel, în conformitate cu art. 93 alin. (2), pct. 7) Cod de procedură penală, în calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: constatările tehnico-științifice și medico-legale.

Prevederile art. 141 Cod de procedură penală, (în vigoare la data efectuării raportului de constatare tehnico-științifică), stipulează că, (1) Rezultatele constatării tehnico-științifice sau medico-legale se consemnează într-un raport. (2) Organul de urmărire penală, din oficiu sau la cererea părților, precum și instanța de judecată, la cererea oricăreia dintre părți, dacă constată că raportul tehnico-științific ori medico-legal nu este complet sau concluziile acestuia nu sânt precise, dispune efectuarea unei expertize. (3) În cazul participării specialistului la efectuarea procedurilor probatorii de către organul de urmărire penală, rezultatele constatărilor tehnico-științifice și medico-legale se includ în procesul-verbal al acțiunii respective. Respectiv, conform art. 141 Cod de procedură penală nu exista obligația de informare a părților.

Totodată, instanța de apel a menționat că nu poate reține argumentul primei instanțe precum că nu a fost dovedită *latura obiectivă și subiectivă* a infracțiunii de circulația ilegală a drogurilor fără scop de înstrăinare, or, acestea au fost analizate supra și constatate.

Prin urmare, instanța de apel a ajuns la ferma convingere că instanța de fond greșit a concluzionat asupra nevinovăției inculpatului Luchianeț Anatolie și neîntemeiat a conchis că acesta nu este pasibil răspunderii penale pentru fapta infracțională comisă cu intenție directă.

În continuare, instanța de apel a reținut că, la data comiterii infracțiunii, legea penală prevedea pedeapsa cu amendă de la 400 la 700 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 150 de ore, sau cu închisoare de până la 1 an pentru persoana fizică, iar pentru persoana juridică pedeapsa sub formă de amendă în mărime de la 5000 la 7000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

În conformitate cu art. 53 lit. g) Cod penal, persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componenței de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazurile: prescripției de tragere la răspundere penală.

Conform art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

Conform articolului 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei se constată temeiul prevăzut în articolele 275 pct. 4) și 285 alin. (1) Cod de procedură penală – a intervenit termenul de prescripție, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Potrivit prevederilor art. 391 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală - Sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă: există alte circumstanțe

care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală

Prin urmare, instanța de apel a reținut că potrivit art.16 alin.(3) Cod penal, infracțiunea respectivă se încadrează în categoria celor ușoare și cu trimitere la prevederile art. art. 53 lit. g), 60 alin.(1), lit. a) Cod penal, a indicat că, la momentul judecării cauzei în instanța de apel în privința lui Luchianeț Anatolii, a expirat prescripția tragerii la răspundere penală, or de la data comiterii infracțiunii – 03 iunie 2017 au trecut mai mult de 2 ani.

Din aceste motive, instanța de apel a considerat necesară liberarea lui Luchianeț Anatolii de răspundere penală în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală, cu încetarea procesul penal în baza art. 391 alin. (1) pct. 6 Cod procedură penală, deoarece a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul *Chetraru Dragoș* în numele inculpatului, invocând prevederile art.427 alin.(1), pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei cu menținerea sentinței de achitare, din următoarele considerente:

- instanța de apel nu a dat apreciere argumentelor expuse de apărare în forma scrisă prin referință la apel și susținerile verbale, care se axau pe ilegalitatea procesului de probațiune admis în cadrul cauzei penale date;

- declarațiile martorilor Diaconu Ion, Andronic Andrei, Chirca Nichifor, sunt identice după aproape 2 ani din momentul presupusului incident, martorii în detalii reconstituie faptele cazului, prin urmare valoare declarațiilor acestora este pusă la îndoială rezonabilă de către partea apărării;

- declarațiile martorilor Diaconu Ion, Andronic Andrei, Chirca Nichifor nu pot fi admise ca probe și urmau a fi excluse din dosarul penal. Potrivit art. 90 alin. (3), pct. 4) Cod de procedură penală *„nu pot fi citați și ascultați ca martori: judecătorul, procurorul, reprezentantul organului de urmărire penală, grefierul - cu privire la circumstanțele care le-au devenit cunoscute în legătură cu exercitarea de către ei a atribuțiilor lor procesuale, cu excepția cazurilor de participare la reținere în flagrant delict, de cercetare a probelor dobândite prin intermediul lor, erorilor sau abuzurilor la efectuarea procedurii în cauza respectivă, de reexaminare a cauzei în ordine de revizie sau de restabilire a dosarului pierdut.”* În situația de față nu este vorba despre un flagrant delict, astfel, colaboratorii de poliție, care au exercitat acțiunile ce au stat la baza pornirii cauzei penale întrunesc pe deplin excepția stabilită de legislatorul în partea calității de martor;

- mențiunea instanței de apel, precum că acțiunile date au fost petrecute prin prisma normelor Codului contravențional este lipsită de temei, odată ce instanței de judecată nu i-a fost prezentată vreo probă despre inițiere procesului contravențional în privința lui Luchianeț Anatolii;

- de la Luchianeț Anatolii nu a fost ridicat niciun obiect la 03.06.2019. Potrivit ordonanței numite, este indicat precum că la data de 03.06.2017 în privința lui Luchianeț Anatolii a fost emisă ordonanța de ridicare. Potrivit Codului contravențional (*ridicarea a avut loc la data de 03.06.2017, iar cauza penală pornită la 21.07.2017, astfel o eventuală ridicarea putea avea loc doar în cadrul procesului contravențional*) ridicarea obiectelor se face prin 2 modalități: cu permisiunea persoanei sau cu autorizația judecătorului de instrucție. Permisuniunea, în cazul dat, este exclusă, deoarece Luchianeț Anatolii nu a deținut substanțele narcotice asupra sa;

- presupusa ordonanța de ridicare a obiectului este datată cu 03.06.2017, iar cauza penală pornită la 21.07.2017, în asemenea circumstanțe ordonanța de

ridicare este efectuată până la pornirea urmăririi penale și este nulă, conform art. 94 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală;

- proces-verbal de constatare din 08.06.2017 - este actul intern a organului de urmărire penală, ce nu confirmă nici pe un capăt învinuirea adusă. Potrivit art. 93 alin. (1) Cod de procedură penală: „Probele sânt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.” Ordonanțele interne a organului de urmărire penală, prin care este descris procesul de ”crearea” probelor nu pot fi recunoscute ca probe în sensul articolului citat;

- proces-verbal de constatare din 07.08.2017 ca și proces-verbal de constatarea faptului de consumare a alcoolului din 03.07.2017 - sunt acte care infirm învinuirea adusă prin faptul că stabilesc starea de ebrietate alcoolică ci nu narcotică;

- în cadrul efectuării perchezitivei la domiciliu lui Luchianet Anatolie, nu a fost găsit nici un obiect interzis, dar aceasta perchezitive nu este convenabilă de a fi demonstrată instanței de judecată;

- pe parcursul urmăririi penale au fost încălcate drepturile fundamentale ale inculpatului - dreptul la apărare și dreptul la interpret. Astfel la momentul depistării substanței narcotice la Luchianet Anatolie, nu a fost asistat de un apărător și nici de interpret. Nici un act întocmit în cadrul urmăririi penale nu este semnat de interpret;

- procesul-verbal și ordonanța de ridicare din 03.06.2017; procesul-verbal de constatare din 08.06.2017; procesul-verbal de constatare din 07.08.2017; procesul-verbal de examinare medicale de constatare faptului de consumare a alcoolului din 03.07.2017; Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-3848 din 14.07.2017 - cad sub incidența nulității absolute și nu pot fi incluse în dosar;

- în susținerea învinuirii nu poate fi pusă nici o proba din cele incluse în actul de învinuire, și consecutiv, în decizia de condamnare.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință *procurorul*, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, menționând că instanța de apel, judecând cauza, just a constatat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, și, corespunzător, corect a stabilit culpabilitatea inculpatului Luchianet Anatolie în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, cu liberarea acestuia de răspundere penală pe motivul expirării termenului de prescripție.

Subsidiar, a menționat că instanța de apel în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a verificat, s-a pronunțat și a apreciat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

7. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.*

Potrivit art. 435 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune*

rejudicarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Subsidiar, se remarcă că instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect Legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În conformitate cu art. 414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: *dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost evaluate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.*

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.*

Subsecvent, Colegiul penal lărgit subliniază că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudicare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Relevant, este de specificat în acest context, că hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Deci, fiind investită cu rezolvarea chestiunilor de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urmează să *expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze niște concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către acesta sau nevinovăția acestuia și temeiul achitării*, în strictă conformitate cu normele procesual penale.

Subsidiar, instanța de recurs ordinar verifică dacă s-a aplicat corect Legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecării instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale, reglementate exhaustiv de legislator.

Astfel, verificând asupra principiului respectării normelor de drept menționate

mai sus, Colegiul penal lărgit constată că, potrivit deciziei recurate, instanța de apel a casat total sentința primei instanțe, și a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Luchianet Anatoliei a fost liberat de răspunderea penală în baza art.217 alin.(2) Cod penal, în baza art.53 lit. g) și art.60 alin.(1), lit. a) Cod penal și a încetat procesul penal în baza art. 391 alin.(1), pct.6 Cod procedură penală, deoarece a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

Analizând sentința pronunțată de către prima instanță, Colegiul penal lărgit constată că instanța de judecată a invocat temeiul de achitare precum că *fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii*, însă în partea descriptivă a sentinței a indicat concluzii prin care *doar a enumerat elementele componente de infracțiune incriminate inculpatului Luchianet Anatoliei*.

Așadar, Colegiul penal lărgit subliniază că instanța de apel, judecând cauza, nu a reacționat la erorile admise de către prima instanță, prin care în dispozitivul sentinței s-a dispus achitarea inculpatului de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(2) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, însă în descriptivul sentinței prima instanța s-a limitat doar să enumere în parte fiecare element al componente de infracțiune prevăzute de art. 217 Cod penal, cu descrierea sumară a acestora, fără a efectua o analiză amplă a circumstanțelor de fapt, sub aspectul fiecărui element al acestei componente de infracțiune în parte, astfel încât să fie clar care element anume al acestei componente de infracțiune lipsește.

Așadar, instanța de recurs ordinar constată, că dispozitivul sentinței primei instanțe contravine conținutului părții descriptive a acestei sentințe, or, prima instanță la adoptarea sentinței a introdus niște formulări prin care pune la îndoială nevinovăția inculpatului Luchianet Anatoliei.

În acest sens, se menționează că prima instanță, la adoptarea sentinței, urma să țină cont de prevederile art. 394 alin. (3), pct. 2) Cod de procedură penală, potrivit cărora, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și *enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului*, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. Nu se admite introducerea în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat.

Astfel, Colegiul penal lărgit raportând la caz, prevederile legale expuse supra, a constatat că la adoptarea sentinței în privința inculpatului Luchianet Anatoliei, temei de achitare a acestuia a constiuit că, *fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii*, însă prima instanță a omis indicarea motivelor ce au fundamentat o asemenea concluzie și care anume element constitutiv al infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal lipsește în acțiunile imputate inculpatului, sub acest aspect motivarea sentinței fiind *vaqă, lipsită de coerență*, fapt ce denotă *caracterul viciat al acestei sentințe*.

În acest sens, Colegiul penal lărgit reiterează că una din condițiile adoptării unei sentințe legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată. La întocmirea acesteia, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art. 394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală, în aceeași consecutivitate.

Sentința trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, urmând a fi expusă în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea.

Prin urmare, analizând conținutul deciziei recurate prin prisma argumentelor invocate în apelul procurorului, cât și a recursului apărării, în conformitate cu cerințele legale ce urmează a fi respectate la pronunțarea unei sentințe de achitare, *Colegiul penal lărgit conchide că decizia instanței de apel nu conține motive legale pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul deciziei.*

Rezumând cele menționate, Colegiul penal constată, că instanța de apel, în urma adoptării deciziei prin care a casat total sentința primei instanțe, urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora.

Concomitent, Colegiul penal lărgit reamintește, că rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite.

Mai mult ca atât, o decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției. Dreptul de a fi auzit, prin urmare, include nu doar posibilitatea de a prezenta argumente instanței, dar de asemenea obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse (*a se vedea cauza Fomin vs Moldovei din 11 octombrie 2011, nr. 36755/06*).

Pe cale de consecință, Colegiul penal lărgit atestă, că menționarea unui temei de achitare, cu admiterea introducerii în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat, este o eroare de procedură, fapt ce semnaleză prezența temeiului pentru recurs, prevăzut la art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, și anume, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În acest context, Colegiul penal lărgit statuează, că decizia instanței de apel este insuficient motivată, ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

În aserțiunea dată, instanța de recurs ordinar conchide de a admite recursul ordinar declarat la caz, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu remiterea cauzei în instanța de apel la rejudecare, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererea de apel, și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursul ordinar declarat, nominalizate în prezenta decizie, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu și de practica relevantă a CtEDO, în cadrul unui proces de judecată contradictoriu, să pronunțe

o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. art. 414 - 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E :

Se admite recursul ordinar declarat de către avocatul *Dragoș Chetraru* cu inculpatul *Luchianet Anatolie*.

Se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui **Luchianet Anatolie xxxxx**, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 14 iulie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena